



PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Documentul de reflecție privind viitorul apărării europene (2025) COM (2017) 315

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4c-19/361 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 26 septembrie 2017, Camera Deputaților:

1. Observă că atât documentul de reflecție cât și alte documente recente ale Comisiei Europene, deși descriu mediul de securitate ca fiind marcat de amenințări serioase, complexe și imediate, omit să precizeze cele mai periculoase surse ale acestor amenințări, amestecând amenințările "hibride" cu cele convenționale, amenințările venite din partea unor entități non-statale cu cele din partea unor state, sau amenințările din sudul cu cele din estul UE, ca și când ar fi echivalente ca nivel de pericol și scară.

Prin comparație, salută abordarea Parlamentului European, care se exprimă clar atunci când arată că, "din moment ce raporturile de forță domină din nou relațiile internaționale, capacitățile de apărare și descurajare sunt fundamentale pentru exercitarea influenței noastre în cadrul negocierilor diplomatice".

De asemenea, se raliază Parlamentului European în evaluarea sa că "a sosit momentul de a defini o strategie nouă, mai realistă pentru relațiile UE cu Rusia, bazată pe o descurajare credibilă, dar și pe dialog în domenii de interes comun, cum ar fi combaterea terorismului, neproliferarea și comerțul".

2. Susține opinia Parlamentului European că unele "crize recente au scos în evidență limitele Organizației Națiunilor Unite", Uniunea și statele sale membre fiind invitate "să-și folosească întreaga influență în vederea unei reforme a Consiliului de Securitate, inclusiv în privința interzicerii dreptului de veto în cazul atrocităților în masă" și a sistemului de vot.

3. În condițiile în care documentul de reflecție reține că "securitatea a devenit una dintre cele mai importante preocupări ale europenilor" care "(...) se așteaptă ca Uniunea lor să le asigure protecția", încurajează instituțiile UE și statele membre să interpreteze la adevărata dimensiune acest fapt dovedit statistic.

Consideră că singura opțiune viabilă pentru a răspunde dorinței cetățenilor Uniunii este cultivarea de către instituțiile UE a celui mai înalt nivel de ambiție, care corespunde opțiunii pentru securitate și apărare comună.

4. Reamintește de opinia exprimată anterior, conform căreia, o veritabilă Uniune Europeană a Apărării care să ofere statelor membre garanții și capabilități superioare celor naționale este cea mai bună soluție pentru a obține autonomia strategică a Uniunii Europene și pentru a-i spori capacitatea de acțiune față de noile circumstanțe geopolitice și geostrategice.

5. Conștientă că instituirea Uniunii Europene a Apărării este un proces de durată, se rialiază opiniei Parlamentului European conform căreia, drumul către o Uniune Europeană a Apărării trebuie să înceapă de la o politică de securitate și apărare comună (PSAC) revizuită în detaliu, bazată pe un principiu solid de apărare, pe o finanțare eficientă și pe coordonarea cu NATO.

6. Recunoscând că valorificarea întregului potențial al Tratatului de la Lisabona din sfera politicii de securitate și apărare comune nu este completă, susține apelul formulat de Parlamentul European, confirmat ulterior și de Consiliul European din iunie 2017, ca statele membre să participe la cooperarea structurată permanentă, menționată la articolul 42 alineatul (6) din TUE.

7. Consideră totuși că, deși prin Tratatul de la Lisabona Uniunea Europeană a dobândit instrumente noi de acțiune pentru politica de securitate și apărare comună, definirea treptată a unei politici de apărare comune a Uniunii este influențată de limitele actuale ale sistemului de decizie bazat pe unanimitate.

8. Își exprimă îngrijorarea că în pofida acțiunilor deja întreprinse, persistă percepția că Uniunea Europeană ar fi, din punct de vedere politic și militar, incapabilă de angajare dacă este nevoie de un răspuns rapid la o criză majoră și de o desfășurare pe scară largă.

9. Recunoaște că îngrijorările legate de păstrarea suveranității, ale unor dintre statele membre, pot bloca progresul proiectului Uniunii Apărării, dar consideră că o formulă de cooperare sistematică și integrarea graduală permit evoluții, chiar și în cadrul actualelor tratate.

Consideră că o interpretare naționalistă a conceptului de suveranitate reprezintă o neadaptare la actualul context de securitate și încurajează Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate să promoveze, la nivelul statelor membre tributare unei astfel de viziuni, programe de "adekvare la realitate" care să grupeze și să actualizeze periodic întregul set de date și argumente pe care Uniunea și-a fundamentat acțiunile din sfera politicii de securitate și apărare comune.

10. Susține, în continuare, că dezvoltarea complementarității NATO-UE reprezintă fundamentul securității colective a Europei, cea mai potrivită formulă pentru creșterea sinergiilor în scopul realizării răspunsului rapid și evitării duplicărilor în procesul de dezvoltare a capacităților militare.

În același timp, reține faptul că NATO deține cele mai bune dotări pentru descurajare și pentru apărare efectivă, fiind capabilă să pună în aplicare articolul 5 din Tratatul de la Washington, pentru apărarea colectivă, în timp ce politica de securitate și apărare comună se axează, în prezent, pe menținerea păcii, pe prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale.

Reamintește că o mai strânsă cooperare între NATO și UE este benefică și în ceea ce privește răspunsul la amenințările hibride, în domeniile securității cibernetice, migrației, combaterii formelor severe ale criminalității organizate, terorismului, etc.

Reamintește faptul că șase state membre ale UE nu sunt membre ale NATO, ceea ce complică modalitățile exacte de cooperare, precum și aplicarea clauzei de apărare reciprocă, prevăzută de tratatele Uniunii Europene.

Atrage atenția că obligația de solidaritate și asistență reciprocă între statele membre în situația unei amenințări de securitate ar putea funcționa diferit între state membre care sunt membre NATO, între state membre care sunt și cele care nu sunt membre NATO și între state membre care nu sunt membre NATO și consideră că această diferențiere subminează unitatea de acțiune.

Se asociază Parlamentului European în solicitarea sa către Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate de a lansa elaborarea unor acorduri și orientări practice pentru activarea în viitor a articolului 42 alineatul (7) din TUE.

11. În act de observație din documentul de reflecție conform căreia "în trecut au existat diferențe în ceea ce privește percepțiile amenințărilor și culturile strategice" și consideră inacceptabil, din punct de vedere al principiilor UE, ca unele state membre să aibă agende diferite de agenda Uniunii în materie de apărare, pe plan internațional și în relația cu state terțe.

Constată că tratatele nu prevăd sancțiuni pentru astfel de situații și invită Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate să își mobilizeze întreaga capacitate politică pentru a exercita presiuni asupra acestor state.

Admite că o Uniune a securității și apărării ar trebui să încurajeze o mai bună aliniere a culturilor strategice, precum și o înțelegere comună a amenințărilor și a răspunsurilor corespunzătoare. Semnalează riscul ca Uniunea Europeană a Apărării să capete, încă de la constituire, două "viteze", atât din cauza diferențelor de "cultură strategică", cât și din cauza diferențelor de resurse bugetare dintre statele membre.

12. Remarcă observația făcută în documentul de reflecție cu privire la extinderea spațiilor neguverdate și a conflictelor care au creat un vid de care profită teroriștii și infractorii și subliniază că a surprins anterior acest aspect, solicitând Comisiei Europene să aibă în vedere prezentarea unor mecanisme de diversificare și intensificare a asistenței UE în administrarea acelor spații neguverdate.

13. Admite că pentru a realiza autonomia strategică a UE este necesară alocarea mai multor fonduri, precum și o cheltuie mai eficientă și în comun; față de situația din SUA, care investește în apărare mai mult decât dublu față de toate statele membre luate împreună, consideră că este improbabil ca în absența unor pași importanți către securitatea și apărarea comună acest decalaj să fie redus.

Pentru evitarea duplicărilor, susține creșterea eficienței și o mai mare claritate în ceea ce privește scopul cheltuielilor de apărare și utilizarea Fondului european de apărare pentru eficientizarea cheltuielilor.

Semnalează riscul ca succesele în direcția securității și apărării comune, fie ele și din domeniul organizării, alocării de resurse și eficientizării să declanșeze un fel de "cursă a înarmărilor", îndepărtând obiectivul restabilirii echilibrului de putere, la nivelul dorit de Uniunea Europeană.

14. Subliniază importanța misiunilor PSAC, precum EUNAVFOR MED, pentru acumularea experienței necesare funcționării Uniunii Europene a Apărării și invită UE să continue și să intensifice astfel de operațiuni.

15. Regretă perpetuarea stării de incertitudine în care se află grupurile tactice de luptă, susține reforma conceptului de grupuri tactice de luptă ale UE ca unități permanente de reacție rapidă, independente de orice națiune-lider și care fac obiectul unei pregătiri comune sistematice; agreează soluția ca desfășurarea grupurilor tactice de luptă să fie suportată ca un cost comun cu titlu permanent de către mecanismul Athena administrat de UE.

16. Agreează abordarea din documentul de reflecție care susține că există un raport de determinare între competitivitatea la nivel mondial a UE și capacitatea sa de a-și pune în comun și integra cele mai bune capacități industriale și tehnologice de care dispune.

Admite, de asemenea, aserțiunea că asigurarea unei securități și a unei apărări europene eficiente trebuie să se fundamenteze pe coordonarea eficientă a investițiilor majore în materie de cercetare și dezvoltare efectuate de UE și de statele sale membre. Semnalează totuși că, pentru ca aceste formate de cooperare să poată fi realizate, ar trebui să existe încredere între statele membre și între acestea și instituțiile UE, cel puțin din punctul de vedere al asigurării confidențialității informațiilor sensibile. De aceea, solicită Comisiei Europene să prezinte un sistem de garanții care să ateste siguranța informațiilor sensibile.

17. Recunoaște beneficiile unei piețe unice pentru apărare, funcțională, echitabilă, accesibilă și transparentă, deschisă, care să promoveze inovarea tehnologică, să încurajeze competiția industrială, să faciliteze accesul transfrontalier al întreprinderilor mici la resurse, să asigure specializarea și optimizarea capacităților de producție, achiziții comune și scăderea costurilor asociate.

18. Recunoaște că tensiunea dintre constrângerile fiscale și prioritățile de politică publică poate reduce capacitatea de investire în produse ale industriei de apărare a statelor membre și semnalează posibilitatea ca tensiunea să fie exacerbată prin influențe "hibride".

19. Susține opinia Parlamentului European cu privire la necesitatea instituirii unui consiliu al miniștrilor apărării care să asigure conducerea politică permanentă și care să coordoneze crearea unei Uniuni Europene a Apărării.

Susține instituirea unui format permanent pentru întruniri care să reunească miniștrii apărării din statele membre implicate în aprofundarea cooperării în materie de apărare, ca un forum decizional și consultativ.

20. Reiterează importanța modificării strategiei de comunicare a Uniunii, astfel încât mesajele transmise opiniei publice europene cu privire la acțiunile, meritele și realizările politicii de securitate și apărare comune să fie recepționate în mod adecvat.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 4 octombrie 2017, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**


Florin IORDACHE

București, 4 octombrie 2017

Nr. 70.

Departamentul legislativ,
Șef departament, Georgică Tobă

